

det er, en privat Aktiebank, ærligere end det misvisende Udtryk en selvstændig Aktiebank. Ingen Aktiebank er selvstændig. Enhver ser jo imidlertid af dette Ændringsforslag, at Statens Interesser kommer i anden Række. Det er Privatkapitalens Interesser, man søger at sikre forud for Statens. Det var det ved Ministerens Lovforslag, og det er det ved det Forslag, der nu fremsættes. Men dette kan vi fra vor Side ikke betragte som andet end en Utilbørlighed, navnlig saa længe der ikke er afgjort noget som helst om, hvem der skal betale de op imod et Par Hundrede Millioner Kroner, som Staten hæfter for, og som til sin Tid skal tilvejebringes. Jeg erkender jo, at man har Magten, men selv om man nu altsaa mener at kunne bruge denne Magt, saa er det jo alligevel ingen Grundlov, man faar; enhver Lov kan jo ændres, og denne Lov skulde gerne ændres, inden den blev til Virkelighed. Privatkapitalen har i Dag Magten og Flertal her i Salen, men om den har det, næste Gang vi drøfter Landmandsbanken, er jo dog ikke helt sikkert.

Den anden foreslaaede Paragraf i ny Affattelse, som gaar ud paa at give Ministeriet en Bemyndigelse, er nu blevet til en noget mere direkte Bestemmelse om Optagelse af en Kredit, og det er oplyst for Udvalget, at der er indhentet Tilbud. Udvalget har faaet Betingelserne forelagt i strengeste Fortrolighed, og derfor staaer de i „Politiken“ i Dag. Ogsaa denne Paragraf anser jeg for ufornoden. Det er oplyst for Udvalget, at Bankens Gæld til Udlandet Maj 1927 var af nogenlunde den samme Størrelse som i Maj 1926. Dette fremgaar af en af de Skrivelser, som Udvalget har faaet fra Bankens Ledelse. Men naar Maj 1927 med Hensyn til Skylden til Udlandet viser det samme som Maj 1926, ser jeg ikke, hvorfor denne abnorme Fremgangsmaade skal anvendes. Jeg skal ikke nægte, at der meget vel kan komme Situationer, hvor det kunde blive paakrævet, at Landmandsbanken skaffede sig Penge paa anden Maade, end den hidtil har skaffet sig dem paa, og det er i hvert Fald klart, at Bankens Forhold vilde forbedres, hvis Staten var saaledes stillet, at den kunde yde Banken rimelige Forstrækninger i Stedet for, at den skal ty til fremmede og laane. Det er ganske rimeligt. Men hvis det er det, man vil have

Erkendelse for, hvorfor saa anvende denne kunstige og i høj Grad risikable Ordning?

Og denne Ordning er jo fuldkommen i Strid med Ministeriets Programtale af December forrige Aar. I denne Programtale beskæftigede man sig ogsaa med dette Problem — det var jo et vigtigt Punkt —, og det hed derom: Ministeriet vil bestræbe sig for hurtigst muligt at tilvejebringe en endelig Ordning af Landmandsbankens Forhold; herunder vil Ministeriet have sin Opmærksomhed henvendt paa, at der i passende Omfang tilføres Landet Kapital udefra til Afhjælp af den Kreditnød, der hindrer Initiativ og Foretagsomhed. Ministeriet vil da vel ikke bilde nogen ind, at det nu foreliggende Lovforslag med Regeringens Tilslutning opfylder nogen Del af dets Løfter. Hurtigst muligt er blevet til 7 Maaneder, endelig Ordning er blevet til ingen Ordning, og Kapital udefra vil sige: ikke en Dollar udefra. Saaledes ser det altsaa ud med Opfyldelsen af Programmets Løfter, det ene efter det andet.

Den foreslaaede Kredit skal altsaa, saaledes som det fremgaar af det foreliggende, tjene til Erstatning for anden Kredit, som Banken har fra Udlandet. Pengene vil overhovedet aldrig komme til Danmark. Man vil omplacere ved Hjælp af Breve, Anvisninger, eller hvad man kalder det, de Kreditter, Banken har i Amerika eller England, hvor den nu har dem, de Penge, som fremdeles bliver staaende i Amerika. Men den danske Kreditnød vil, som sagt, ikke faa en Dollar til Modvirkning. Initiativet og Foretagsomheden her i Landet vil ikke blive hjulpet ved denne Ordning. Og saa skal Kreditten optages paa Vilkaar, som jeg naturligvis efter den Diskretionspligt, der er paalagt mig, ikke skal røbe, men de, som vil vide noget om det, kan jo læse derom i den paagældende Avis — denne Kredit skal optages, synes jeg, paa særlig farlige Betingelser. Ingen ved i Virkeligheden, hvad vi skal betale i Rente næste Maaned, ingen ved, om Rentefoden stiger i Løbet af det Aar, der er Tale om at tage Kreditten, saaledes at det, vi i Dag tror skal være Renten, forandres adskillige Gange, inden vi naar gennem Udnyttelsen af denne Kredit. Det er jo Sandheden. Og dernæst ved heller ingen, om vi om et Aar er i Stand til at udløse den Kredit. Jeg forudsætter, at der